

"Vaticaan dreigt over euthanasie de klok opnieuw terug te draaien"

Reporters

do 10/08/2017 - 10:34 Kirsten Sokol

Als de Belgische tak van de Broeders van Liefde ingaat op de vraag van het Vaticaan, om euthanasie toch opnieuw te verbieden in hun psychische centra, dan zetten we een grote stap terug in de tijd. Dat zegt filosoof en ethicus Ignaas Devisch. Hij schreef hierover een opinietekst in De Standaard. "Met deze

vraag stelt de Kerk zich eigenlijk buiten de hedendaagse, seculiere samenleving."

Wat voorafging

Eind april maakte de Belgische afdeling van de Broeders van Liefde bekend dat ze euthanasie voortaan in bepaalde gevallen wél zou toelaten in zijn psychische centra. In totaal verblijven er in ons land ruim 5.000 patiënten bij de Broeders van Liefde. De congregatie benadrukt dat deze beslissing geen bocht van 180 graden is, maar wel "een concretisering van bestaande regels".

De overkoepelende tak van Broeders van Liefde in Rome én het Vaticaan laten hun ongenoegen hierover meteen blijken. Ze betreuren dat de Belgische tak van de congregatie ingaat tegen hun algemene richtlijn dat een mensenleven absoluut is, en te allen tijde beschermd moet worden. Intussen heeft het Vaticaan laten weten dat de euthanasienota herzien moet worden op straffe van sancties. Bestuurders van de congregatie die zich daar niet aan houden, zouden volgens het christelijke weekblad Tertio uit de orde gezet worden.

Devisch: "Zowel inhoud als toon van Vaticaan problematisch"

De Belgische orde volgt met de bijsturing van de euthanasienota gewoon de wet.

Ethicus en filosoof Ignaas Devisch noemt die laatste eis van het Vaticaan in De Standaard onaanvaardbaar. "Rome dreigt hiermee de klok terug te draaien. Als de aanpassing van de Belgische Broeders van Liefde wordt teruggeschroefd, dan wordt de vooruitgang in het euthanasiedebat waar we al jaren op wachten gewoon ongedaan gemaakt", legt hij aan onze redactie uit.

"De Belgische orde heeft met hun bijsturing van de euthanasienota simpelweg conform de Belgische wetgeving gehandeld. Sinds 2002 is er immers de wet op de patiëntenrechten. De autonomie van elke patiënt staat daarin centraal. Dat de Kerk dit aan de kant schuift, met het argument dat het leven absoluut is, is hun goed recht, maar wel op zijn zachtst gezegd storend."

Elke geloofsgemeenschap mag zijn waarden aanhangen, los van enige maatschappelijke inmenging.

Devisch vindt in dat opzicht niet enkel de boodschap van de Kerk, maar ook hun communicatiestrategie problematisch. "Iedereen weet dat de Kerk tegen euthanasie is, en vasthoudt aan de absolute waarde van het leven. Maar daarmee plaatsen ze zich wel buiten de wet, en de hedendaagse samenleving", legt hij uit.

"En dat is niet correct: de Kerk heeft zich niet te moeien met de manier waarop de psychische zorg voor duizenden mensen wordt georganiseerd. Een orde mag geloven in wat ze wil, en ook alle mogelijke absolute waarden aanhangen, maar dan moet ze zich van alle wereldse zaken onthouden. Van maatschappelijke inmenging kan dan geen sprake zijn. In een seculiere samenleving, met scheiding van Kerk en staat, beslist een overheid onafhankelijk van alle geloofsgemeenschappen hoe de samenleving volgens bepaalde wetten en regels wordt georganiseerd."

"Mogelijk bezwijkt België onder de druk"

Misschien
heeft het
Vaticaan wel
nog oren
naar een
compromis.

Of de Belgische Broeders van Liefde gehoor geven aan de eis van het Vaticaan, is niet bekend. "Ik vrees er eerlijk gezegd voor", zegt Devisch daarover. "Het machtsvertoon van het Vaticaan is overduidelijk en niet te onderschatten. Een Belgische orde kan daar in haar eentje moeilijk tegen optornen."

Een compromis lijkt Devisch wél mogelijk. "De keuze voor euthanasie kan misschien toch behouden blijven, als tegelijk expliciet wordt vermeld dat de christelijke waarden altijd gerespecteerd moeten worden. Dat aspect komt voor Rome misschien niet duidelijk genoeg naar voren. Het lijkt me sterk dat de Belgische Broeders van Liefde onveranderd voet bij stuk kunnen houden, al zou die weerstand wel bijzonder sterk zijn."